

Школска 2023/2024. година

Републичко такмичење ученика основних школа
Књижевна олимпијада

VII разред

1.	<p>На основу следећег описа одреди о ком је књижевнику реч, па његово име и презиме напиши на линији.</p> <p>Овај песник рођен је у Заблаћу код Чачка 1880. године, а несрећно је страдао код острва Крф у Грчкој. Његове песме нису уврштене у <i>Антологију новије српске лирике</i> Богдана Поповића. У седмом разреду читаш његову песму из збирке <i>Ми чекамо цара</i>.</p> <p>Име и презиме песника: _____</p>	
2.	<p>Пажљиво прочитај следећи пример, па подвуци стихове испеване у лирском десетерцу.</p> <p>„Измешаш роткве и ромбоиде. Измешаш ноте и пирамиде. Измешаш лептире и градове. И спортове и ручне радове.”</p>	
3.	<p>У следећем примеру подвуци делове који представљају наравију као облик казивања.</p> <p>– Све ја то могу! – рече Станко озбиљно и поуздано. – Оно, истина, ја нисам никад гладовао, али кад устреба, ја ћу гладовати боље него ико! Харамбаши се допаде ово самопоуздање.</p>	
4.	<p>На линијама напиши имена ликова који изговарају следеће реченице.</p> <p>а) „Да се из ове скриње диже а не меће, то би блага брзо нестало: брзо бисте јој дно видјели.” _____</p> <p>б) „Баш нико да се нашали с цијеном, а ево нас и ноћ у чаршији стиже! (– трже се опет старац из мисли.)” _____</p>	
5.	<p>Пажљиво прочитај следећи одломак, па на линији напиши коју врсту описа препознајеш у одломку.</p> <p>„Стас, лице, понашање харамбашино уливало му је као неко поштовање. Беше то човек озбиљан, ћутљив и поносит. Стас му је прав као свећа, а корак сигуран. Сваки покрет, сваки корак његов сведочио је о снази и моћи мишића његових. А што му је највише доликовало, беше његова проседа коса и брци, и оне као трњине црне очи што севаху испод хлада дугих трепавица.”</p> <p>Врста описа: _____</p>	

6.	<p>Подвуци наслове три дела која припадају ауторској књижевности.</p> <p>„Чудотворни прстен”, „Свети Сава и ђаво”, „Мали Радојица”, „Чудесна справа”, „Папирни бродови”, „Грачаница”</p>	
7.	<p>Заокружи слово испред тачног одговора. Шта значи реч <u>ћивот</u>? У одређивању значења може ти помоћи следећи пример.</p> <p>„Кад су пренијели ћивот Светога Саве у манастир Милицу, народ је долазио са свију страна да целива ћивот и дарива га.”</p> <p>а) пехар са прахом свеца б) украсни штап Светог Саве в) библија свеца г) ковчег с моштима свеца</p>	
8.	<p>У следећем одломку из народне приповетке „Међедовић” подвуци реченице којима се илуструје ретроспективно приповедање.</p> <p>Иза тога пошто вечерају и стану се о свачему разговарати, запита Међедовић домаћина шта му је било ономе зубу, те је мимо све остале покварен. А домаћин му стане овако приповиједати: „Једном пођосмо нас десетак су тридесет коња у Дубровник по со. Идући тако нађемо једну ђевојку код оваца, па нас запита куда ћемо [...]”</p>	
9.	<p>Међу понуђенима заокружи слова испред примера у којима препознајеш персонификацију.</p> <p>а) Летимо над црним шинама. б) Бистри потоци зову нас да се зауставимо. в) Колубара се крије између брда. г) Песак је нетакнут, бео, поравнат.</p>	
10.	<p>У следећем одломку из песме „После кише” Стевана Раичковића подвуци речи које се римују.</p> <p>„Поред тебе расту травке и савијају се. Три шиљата листа нешто чудно шуме. Скакавац је скочио са бусена на цвет. Откинут реп гуштера је нови становник: Нико сем тебе не зна да се умножио свет.”</p>	
11.	<p>На основу следећег описа одреди о ком књижевном термину је реч, па његов назив напиши на линији.</p> <p>Веома је сличан пословици по томе што је речит, сажет и духовит. Од ње се разликује јер изражава пишчев лични однос према теми. Његов хумористички карактер проистиче из досетљивости писца.</p> <p>То је: _____.</p>	

12.	<p>Подвуци називе три мотива који се односе на народну епску песму „Ропство Јанковић Стојана”.</p> <p>ТУРСКО РОПСТВО; ОСТАРЕЛА МАЈКА; ПОДЕЛА ИМОВИНЕ;</p> <p>КИЋЕНИ СВАТОВИ; ИЗДАЈА; БРАТОУБИСТВО</p>																	
13.	<p>Допуни следећу табелу појмовима који недостају.</p> <table border="1" data-bbox="342 510 1292 884"> <thead> <tr> <th data-bbox="342 510 626 657">Име и презиме писца</th> <th data-bbox="626 510 907 657">Наслов дела</th> <th data-bbox="907 510 1092 657">Прецизан назив књижевне врсте</th> <th data-bbox="1092 510 1292 657">Књижевни род</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="342 657 626 730">Јован Стерија Поповић</td> <td data-bbox="626 657 907 730"></td> <td data-bbox="907 657 1092 730">комедија</td> <td data-bbox="1092 657 1292 730"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="342 730 626 804">-----</td> <td data-bbox="626 730 907 804">„Иво Сенковић и ага од Рибника”</td> <td data-bbox="907 730 1092 804"></td> <td data-bbox="1092 730 1292 804"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="342 804 626 884"></td> <td data-bbox="626 804 907 884"><i>Мој дека је био трешња</i></td> <td data-bbox="907 804 1092 884"></td> <td data-bbox="1092 804 1292 884">епика</td> </tr> </tbody> </table>	Име и презиме писца	Наслов дела	Прецизан назив књижевне врсте	Књижевни род	Јован Стерија Поповић		комедија		-----	„Иво Сенковић и ага од Рибника”				<i>Мој дека је био трешња</i>		епика	
Име и презиме писца	Наслов дела	Прецизан назив књижевне врсте	Књижевни род															
Јован Стерија Поповић		комедија																
-----	„Иво Сенковић и ага од Рибника”																	
	<i>Мој дека је био трешња</i>		епика															
14.	<p>Поред имена јунака из народне књижевности напиши њихове титуле.</p> <p>а) Пријезда _____</p> <p>б) Лазар _____</p> <p>в) Бећир _____</p>																	
15.	<p>За које историјске догађаје се везују следећа књижевна дела? Називе тих догађаја напиши на линији, поред сваког наслова. Посебну пажњу обрати на правопис!</p> <p>„Плава гробница”, Милутин Бојић _____</p> <p>„Божур”, Милан Ракић _____</p> <p>„Дневник”, Ана Франк _____</p>																	
16.	<p>Међу понуђеним појмовима пронађи и подвуци уљеза.</p> <p>ДРАМА У СТИХУ; ДРАМСКИ ГОВОР; КУЛМИНАЦИЈА;</p> <p>ДНЕВНИК; ЈЕДНОЧИНКА; ПРОТАГОНИСТ</p>																	

17.	<p>На основу стечених знања о народној епизи, заокружи слова испред два цитата који представљају најаву заплета у песмама на које се односе.</p> <p>а) „Анђелија, моја вјерна љубо, отруј мени мог брата Богдана”</p> <p>б) „Ја ћу, бабо, на мејдан изићи, оћу твоју заменити главу.”</p> <p>в) „Кадно Турци Котар поробише, поараше дворе Јанковића, заробише Смиљанић-Илију, заробише Јанковић-Стојана”</p> <p>г) „А кадар сам стићи и утећи и на страшном мјесту постојати, не бојим се никога до Бога.”</p>	
18.	<p>У следећем примеру подвучи називе топонима (географски назив неког места, града, села, државе, реке, језера, планине, мора и др.).</p> <p>„Већ су разносили Савина стопала, Савин кук и Савин лакат, По долима и јаругама земље Због које је подељен свет”</p>	
19.	<p>Поред следећих исказа напиши Т ако сматраш да су тачни, или Н ако су нетачни.</p> <p>а) У легендарним причама ђаво је најчешће представљен као лик који покушава да надмудри Бога или Светог Саву, али на крају сам бива преварен. _____</p> <p>б) Књижевно дело у којем је дата духовита али и оштра, подругљива критика човека и друштва назива се сатира. _____</p> <p>в) У везаном стиху без уједначене и јасно утврђене схеме, најважнија улога припада ритму. _____</p>	
20.	<p>На основу следећег одломка одреди о ком књижевном делу је реч, па наслов тог дела и име и презиме аутора напиши на линијама.</p> <p>– Остави, брате, те ситнице и лудорије да не губимо времена. Ко је, да је, он је путник издалека, чим га нико од нас не зна, те сигурно зна добро најпречи и најбољи пут да нас поведе. Како га ја ценим, изгледа да је врло паметан човек, јер непрестано ћути и мисли.</p> <p>Наслов дела: _____</p> <p>Име и презиме писца: _____</p>	

Тест прегледали: _____

Број бодова: _____

	Решења за седми разред (Републичко 2024)	Напомена:
1.	Владислав Петковић Дис	1 бод
2.	<u>Измешаш роткве и ромбоиде.</u> <u>Измешаш ноте и пирамиде.</u>	Оба тачно подвучена стиха и ништа нетачно – 1 бод.
3.	– Све ја то могу! – <u>рече Станко озбиљно и поуздано.</u> – Оно, истина, ја нисам никад гладовао, али кад устреба, ја ћу гладовати боље него ико! <u>Харамбаша се допаде ово</u> <u>самопоуздање.</u>	Све тачно подвучено и ништа нетачно – 1 бод.
4.	а) Кањош (Мацедоновић); б) Реља (Кнежевић/ Масларић)	Оба тачна – 1 бод.
5.	портрет	1 бод
6.	<u>„Чудесна справа”, „Папирни бродови”, „Грачаница”</u>	Сва три тачно подвучена и ништа нетачно – 1 бод.
7.	г) ковчег с моштима свеца	1 бод
8.	Иза тога пошто вечерају и стану се о свачему разговарати, запита Међедовић домаћина шта му је било ономе зубу, те је мимо све остале покварен. А домаћин му стане овако приповиједати: <u>„Једном пођосмо нас десетак су тридесет коња</u> <u>у Дубровник по со. Идући тако нађемо једну ђевојку код</u> <u>оваца, па нас запита куда ћемо ([...])”</u>	Само све тачно подвучено – 1 бод.
9.	б); в)	Оба тачна – 1 бод.
10.	<u>цвет – свет</u>	Обе речи тачно подвучене – 1 бод.
11.	афоризам	1 бод.
12.	<u>турско ропство, остарела мајка, кићени сватови</u>	Све тачно подвучено – 1 бод.

13.	Име и презиме писца	Наслов дела	Прецизан назив књижевне врсте	Књижевни род	Један до четири тачна одговора – 0 бодова. Пет или шест тачних – 1 бод.
	Јован Стерија Поповић	<i>Покондирена тиква</i>	комедија	драма	
	----- ---	„Иво Сенковић и ага од Рибника”	епска песма / народна песма / народна епска песма	епика	
	Анђела Нанети	<i>Мој дека је био трешња</i>	роман (роман за децу, дечији роман)	епика	
14.	а) војвода б) кнез / цар (не прихвата се краљ) в) ага/агиница				Све тачно наведено – 1 бод.
15.	„Плава гробница”, Милутин Бојић – Први светски рат / I светски рат / Велики рат „Божур”, Милан Ракић – Косовски бој / Косовска битка / Бој на Косову „Дневник”, Ана Франк – Други светски рат / II светски рат				Све три тачне одреднице – 1 бод.
16.	<u>дневник</u>				1 бод
17.	а); б)				Оба тачна – 1 бод.
18.	<u>Савина стопала; Савин кук; Савин лакат</u>				Све тачно – 1 бод
19.	а) Т; б) Т; в) Н.				Све тачно – 1 бод.
20.	<i>Вођа</i> ; Радоје Домановић				Оба тачна – 1 бод.